

Міністерство освіти і науки України
Відокремлений структурний підрозділ
«Харківський фаховий коледж інформаційних технологій
Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

ЗАТВЕРДЖЕНО
Педагогічною радою
ВСП «ХФКІТ НАУ
ім. М. Є. Жуковського «ХАІ»
11 березня 2024 р. протокол № 3
ВВЕДЕНО В ДІЮ
Наказ №11 від 11.03.2024р.
В. о. директора

Борис ДОВГОБРОД

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

Харків
2024

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів фахової передвищої освіти (далі - Положення) у Відокремленому структурному підрозділі «Харківський фаховий коледж інформаційних технологій Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (далі - Коледж) розроблене відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Закону України «Про загальну середню освіту», «Про фахову передвищу освіту», Наказу МОН № 570 від 01.06.2018 «Про затвердження типової освітньої програми профільної середньої освіти закладів освіти, що здійснюють підготовку молодших спеціалістів на основі базової загальної середньої освіти», наказу МОН «Про запровадження 12-ти бальної шкали оцінювання навчальних досягнень здобувачі освіти у системі загальної середньої освіти» № 428/48 від 04.09.2000, Наказу МОН «Про затвердження Порядку проведення державної підсумкової атестації» від 07.12.2018 № 1369, Наказу МОН молоді та спорту України «Про затвердження Критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти» № 329 від 13.04.2011, Положення про Відокремлений структурний підрозділ «Харківський фаховий коледж інформаційних технологій Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут», Положення про організацію освітнього процесу в Коледжі, актів законодавства України з питань освіти.

1.2 Дане Положення спрямоване на:

- удосконалення системи контролю якості знань здобувачів освіти Коледжу;
- конкретизації вимог до поточного, рубіжного та підсумкового контролю, критеріїв та порядку оцінювання результатів навчання здобувачів освіти;
- забезпечення відкритості контролю, що включає ознайомлення здобувачів освіти на початку вивчення освітньої компоненти, предмету з контрольними завданнями та всіма формами контрольних заходів і критеріями їх оцінювання та недопущення розбіжностей між завданнями, що виносяться для контролю і програмою дисципліни;
- стимулювання здобувачів освіти до систематичної активної роботи впродовж навчального року;
- подолання елементів суб'єктивізму при оцінюванні знань, що забезпечується складанням контрольних завдань із застосуванням 4-бальної та 12-бальної шкали оцінювання;
- створення належних умов для засвоєння програмового матеріалу і підготовки до контрольних заходів, що досягаються шляхом чіткого їх розмежування за змістом і в часі;
- розширення можливостей для всебічного розкриття здібностей здобувачів освіти, розвитку їх творчого мислення та підвищення ефективності роботи педагогічних працівників.

1.3 Контроль знань, умінь та навичок у Коледжі здійснюється з усіх освітніх компонентів, предметів навчального плану підготовки фахівців фахової передвищої освіти за освітньо-професійними програмами.

1.4 Основними функціями оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти є:

- контролююча – визначає рівень досягнень кожного здобувача освіти, готовність

до засвоєння нового матеріалу, що дає змогу педагогічним працівникам відповідно планувати й викладати навчальний матеріал;

- навчальна – сприяє повторенню, уточненню й поглибленню знань, їх систематизації, удосконаленню вмінь і навичок;

- діагностично-коригувальна – з'ясовує причини труднощів, які виникають у здобувачів освіти під час освітнього процесу; виявляє прогалини в засвоєному, вносить корективи, спрямовані на їх усунення;

- стимулювально-мотиваційна – формує позитивні мотиви навчання;

- виховна – сприяє формуванню умінь відповідально й зосереджено працювати, застосовувати прийоми контролю й самоконтролю.

2 КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ЗА ОСВІТНІМИ КОМПОНЕНТАМИ (ДИСЦИПЛІНАМИ) ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

2.1 Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності здобувачів освіти при оцінюванні результатів поточного та підсумкового контролів, є такі:

- виконання всіх видів навчальної роботи, передбачених робочою програмою з дисципліни;

- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих літературних джерелах;

- вміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку;

- характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);

- вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач;

- вміння аналізувати достовірність одержаних результатів.

2.2 Для оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти впродовж семестру (поточний, рубіжний, тематичний, підсумковий контроль) застосовується 4-бальна шкала з освітніх компонентів освітньо-професійної підготовки фахового молодшого бакалавра (крім освітніх компонентів зазначених у п.2.10 цього Положення).

Критерії оцінювання з кожної освітньої компоненти (дисципліни) за всіма видами робіт наведені у робочих програмах навчальних дисциплін.

Таблиця 1 - Загальні критерії оцінювання знань, умінь, компетентностей здобувачів освіти з освітніх компонентів освітньо-професійної підготовки фахового молодшого бакалавра.

Бали	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких навчальний матеріал відтворюється в повному обсязі, відповідь правильна, обґрунтована, логічна, містить аналіз і систематизацію, зроблені аргументовані висновки. Здобувач освіти активно працює протягом усього курсу і показує при цьому глибоке оволодіння лекційним матеріалом, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з конкретної проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати

	матеріал. Практичне завдання виконане правильно, як із використанням типового алгоритму, так і за самостійно розробленим алгоритмом.
«Добре»	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюється значна частина навчального матеріалу. Здобувач освіти виявляє знання і розуміння основних положень з освітньої компоненти, певною мірою може аналізувати матеріал, порівнювати та робити висновки. Здобувач освіти активно працює протягом усього курсу, питання висвітлює повно, висвітлення їх завершено висновками, виявлене уміння аналізувати факти й події, а також виконувати навчальні завдання. У відповідях допущені несуттєві помилки, неточності, деякі незначні помилки, має місце недостатня аргументованість при викладенні матеріалу, нечітко виражене ставлення слухача до фактів.
«Задовільно»	Оцінюється завдання, що містить відповіді, в яких відтворюються основні положення навчального матеріалу на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння; здобувач освіти у цілому оволодів суттю питань з даної теми, виявляє знання лекційного матеріалу, навчальної літератури, намагається аналізувати факти й події, робити висновки. Але на заняттях поводить себе пасивно, відповідає лише за вимогою викладача, дає неповні відповіді на запитання, припускається грубих помилок при висвітленні теоретичного матеріалу. У практичних завданнях є несуттєві помилки.
«Незадовільно»	Оцінюється завдання, що не виконане, або містить відповіді на рівні елементарного відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів, фрагментів навчального матеріалу. Здобувач освіти виявляє неспроможність висвітлити питання чи питання висвітлені неправильно, безсистемно, з грубими помилками, відсутні розуміння основної суті питань, висновки, узагальнення. У відповідях та практичному завданні багато суттєвих помилок.

2.3 Критерії оцінювання здобувачів освіти під час заліків (недиференційованих) із відповідних видів робіт.

Під час проведення заліків навчальні досягнення здобувачів освіти оцінюються за двобальною шкалою: **зараховано, не зараховано.**

Оцінка «**зараховано**» ставиться здобувачеві освіти, який виявив знання основного навчального матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання і майбутньої роботи за фахом, здатний виконувати завдання, передбачені програмою, ознайомлений з основною рекомендованою літературою; при виконанні завдань припускається помилок, але демонструє спроможність їх усунути.

Оцінка «**не зараховано**» ставиться здобувачу освіти, який допускає принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може продовжити навчання чи розпочати професійну діяльність без додаткових занять із відповідної освітньої компоненти.

2.4 Критерії оцінювання здобувачів освіти під час диференційованих заліків.

Оцінка «**відмінно**» виставляється здобувачу освіти, який:

- повністю оволодів програмним матеріалом, точно й повно виконав практичні завдання;
- виявив творчу самостійність, знання спеціальної літератури, тверді переконання та вміння їх захищати, високу комунікативну культуру, уміння робити практичні висновки;

- на семінарських, лабораторних, практичних заняттях показав достатній рівень розвитку умінь і навичок точного застосування знань.

Оцінка **«добре»** ставиться за тих же умов. Відмінність у знаннях здобувача освіти полягає в дещо обмеженому й звуженому прояві тих же якостей, які слугують критерієм відмінної оцінки – творча самостійність, знання літератури тощо. Але вже немає тієї свободи викладу матеріалу, як у першому випадку, можуть допускатися окремі помилки, що легко виправляються самим здобувачем освіти під час бесіди.

Оцінка **«задовільно»** виставляється за повне знання програми та за виконання завдань. У цьому випадку здобувач освіти може й не виявити самостійності суджень. Має певне уявлення про вимоги практики, може знайти нові приклади або умови застосування знань на практиці. Знає літературу, але, можливо, не всю і не може дати достатньої критичної оцінки. Володіє необхідними вміннями. Можливі недоліки в аспекті комунікативної культури.

Оцінка **«незадовільно»** виставляється, якщо здобувач освіти не має повних знань. Завдання невиконані або виконані неправильно. Уміннями й навичками здобувач освіти не володіє. Навчальної літератури зовсім не знає.

2.5 Критерії оцінювання практики.

Оцінку **«відмінно»** здобувач освіти отримує в тому випадку, коли повністю виконав програму практики, поданий звіт за структурою, обсягом і змістом відповідає вимогам програми практики. Основні положення звіту глибоко обґрунтовані, логічні. Висока старанність у виконанні, бездоганне оформлення. Захист звіту впевнений і аргументований.

Оцінка **«добре»** ставиться в тому випадку, коли здобувач освіти повністю виконав програму практики, звіт за структурою, обсягом і змістом відповідає вимогам. Основні положення звіту достатньо обґрунтовані, але є незначне порушення послідовності. Достатня старанність у виконанні, правильне оформлення. Захист звіту аргументований, але з деякими неточностями, які здобувач освіти сам виправляє.

Оцінка **«задовільно»** ставиться в тому випадку, коли здобувач освіти повністю виконав програму практики, звіт відповідає вимогам програми практики, але має неточності за структурою і змістом. Основні положення звіту недостатньо обґрунтовані, є порушення послідовності. Посередня старанність у виконанні, зовнішнє оформлення задовільне. Захист звіту зі значними помилками, які здобувач освіти виправляє сам або за допомогою викладача.

Оцінка **«незадовільно»**. Не виконання плану проходження практики, відсутня систематичність у роботі здобувача освіти, звіт відповідає вимогам програми практики, але має значні неточності за структурою і змістом, або відсутній звіт. Посередня старанність у виконанні, зовнішнє оформлення задовільне. Захист звіту з великими помилками і прогалинами, які здобувач освіти не може виправити.

2.6 Критерії оцінювання здобувачів освіти під час іспитів.

Оцінка **«відмінно»** виставляється здобувачеві освіти, який систематично працював протягом семестру, показав під час іспиту різнобічні і глибокі знання програмного матеріалу, вмів успішно виконувати завдання, які передбачені програмою, засвоїв зміст рекомендованих матеріалів з основної та додаткової літератури, усвідомив взаємозв'язок окремих розділів освітньої компоненти (дисципліни), їхнє значення для майбутньої професії, виявив творчі здібності у розумінні та використанні навчально-програмного матеріалу, проявив здатність до самостійного оновлення і поповнення

знань.

Оцінка **«добре»** виставляється здобувачеві освіти, який виявив повне знання навчально-програмного матеріалу, успішно виконав передбачені програмою завдання, засвоїв основну літературу, що рекомендована програмою, показав достатній рівень знань з освітньої компоненти (дисципліни) і здатний до їх самостійного оновлення та поповнення у ході подальшого навчання та професійної діяльності. Але вже немає тієї свободи викладу матеріалу, як у першому випадку, можуть допускатися окремі помилки, що легко виправляються самим здобувачем освіти під час бесіди.

Оцінка **«задовільно»** виставляється здобувачеві освіти, який виявив знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та наступної роботи за професією, справляється з виконанням завдань, передбачених програмою, допустив окремі похибки у відповідях на іспиті і при виконанні іспитових завдань, але володіє необхідними знаннями для подолання допущених похибок під керівництвом педагогічного працівника.

Оцінка **«незадовільно»** виставляється здобувачеві освіти, який не виявив достатніх знань основного навчально-програмного матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може без допомоги викладача використати знання при подальшому навчанні, не спромігся оволодіти навичками самостійної роботи.

2.7 Критерії оцінювання курсових робіт (проектів) здобувачів освіти

Оцінка **«відмінно»** ставиться за курсову роботу (проект), котра має теоретичне і практичне значення, композиційну чіткість, у якій критично і творчо використано літературу за темою, зроблено якісний аналіз зібраного матеріалу, аргументовані висновки й узагальнення. Робота (проект) характеризується високим рівнем наукової, мовної та стилістичної культури, охайно і грамотно оформлена. При захисті курсової роботи (проекту) її автор виявив знання з проблеми дослідження, вільне володіння нормами літературної мови.

Оцінка **«добре»** ставиться тоді, коли робота (проект) має позитивні якості, властиві курсовій роботі (проекту) з оцінкою «відмінно», але в ній допущені наукові, стилістичні, орфографічні, й пунктуаційні помилки, подано неповний список використаної літератури, некоректно використані окремі джерела.

Оцінка **«задовільно»** ставиться тоді, коли тему розкрито, проаналізовано фактичний матеріал, але здобувач освіти не завжди виявляв самостійність, у роботі зустрічаються порушення системи викладу, немає композиційної чіткості.

Оцінка **«незадовільно»** ставиться тоді, коли тему не розкрито, поверхово проаналізовано фактичний матеріал, здобувач освіти не виявляв самостійність, у роботі є порушення системи викладу, немає композиційної чіткості. Здобувач освіти не володіє аналітико-синтетичними вміннями й навичками, не знає сучасних досягнень науки з теми дослідження.

2.8 Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти за результатами виконання комплексної контрольної роботи (надалі ККР), директорської контрольної роботи (ДКР).

Варіант (білет) складається не менше ніж із трьох питань, які охоплюють теоретичний та практичний матеріал.

Знання здобувача освіти оцінюється як з теоретичної, так і практичної підготовки за такими критеріями:

«Відмінно» – здобувач освіти у повному обсязі засвоїв теоретичний матеріал, глибоко і всебічно знає зміст освітньої компоненти (дисципліни), основні положення першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, пов'язує програмовий матеріал із профілем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.

«Добре» – здобувач освіти добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування щодо тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного.

«Задовільно» – здобувач освіти переважно опанував теоретичні знання освітньої компоненти (дисципліни), орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність стабільних знань; відповідаючи на запитання практичного характеру, виявляє неточності, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх з майбутньою діяльністю.

«Незадовільно» – здобувач освіти не опанував навчальний матеріал освітньої компоненти (дисципліни), не знає визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутні критичні мислення та сформованість практичних навичок.

2.9 Критерії оцінювання випускних кваліфікаційних робіт здобувачів освіти (захист дипломних проєктів/робіт).

Під час оцінювання випускної кваліфікаційної роботи здобувача освіти керівник та члени комісії дотримуються таких загальних критеріїв:

- ступінь розробленості теми;
- повнота охоплення різних літературних джерел;
- підходи до розгляду досліджуваної проблеми;
- самостійність та творчий підхід до написання кваліфікаційної роботи;
- послідовність та логіка викладу матеріалу;
- правильність та обґрунтованість висновків;
- стиль викладу;
- акуратність та правильність оформлення кваліфікаційної роботи, згідно з вимогами ДСТУ;
- доказовість та обґрунтованість виступу здобувача освіти під час захисту роботи.

Оцінка **«відмінно»** ставиться, коли здобувач освіти:

- виконав кваліфікаційну роботу, яка має теоретичне й практичне значення;
- глибоко і повно розкрив зміст досліджуваної проблеми;
- критично й творчо використав літературу з теми; володіє методами дослідження;
- зіставляє різні думки, аргументує власну точку зору;
- володіє спеціальною термінологією;
- грамотно ілюструє твердження прикладами, результатами спостережень і експериментів;
- системно, логічно й повно викладає матеріал; не допускає фактичних

помилки;

- володіє культурою писемного мовлення, демонструє багатство словникового запасу,

Оцінка **«добре»** ставиться, коли здобувач освіти:

- достатньо повно розкриває зміст проблеми;
- вміє аналізувати використану літературу, але не завжди вдало;
- вживає спеціальну термінологію, але не завжди доцільно;
- вміє зіставляти думки, твердження, відстоювати власну думку та ілюструвати теоретичні положення прикладами, результатами власних спостережень, даними експериментальних досліджень;

- має багатий словниковий запас; допускає 2-3 неточності при обґрунтуванні висновків та узагальнень;

- мають місце окремі мовні помилки й огріхи.

Оцінка **«задовільно»** ставиться, коли здобувач освіти:

- розкриває тему дослідження недостатньо глибоко;
- мало користується спеціальною термінологією, допускає помилки у вживанні термінів;

- не завжди проявляє самостійність в оцінці фактів;
- мало наводить прикладів, допускає помилки у висновках та узагальненнях;
- викладає матеріал непослідовно, з порушенням системності, не забезпечуючи композиційної стрункості роботи;

- допускає помилки в мовному оформленні; вирішує поставлені завдання фрагментарно, не пов'язуючи зміст суміжних дисциплін;

- список літератури неповний, не досить коректно використані окремі джерела.

Оцінка **«незадовільно»** ставиться, коли здобувач освіти:

- демонструє нерозуміння сутності досліджуваної проблеми;
- не володіє спеціальною термінологією;
- не використовує теоретичні знання для розв'язання практичних завдань;
- не вміє систематизувати та узагальнювати матеріал;
- не може аргументувати власну думку;
- допускає фактичні помилки;
- має бідний запас спеціальних термінів, порушує послідовність викладу думок.

2.10 Для освітніх компонентів (дисциплін), які відповідно до Навчальних планів підготовки здобувачів освіти за освітньо-професійним ступенем фахового молодшого бакалавра з одночасним здобуттям повної загальної середньої освіти викладаються на I та II курсах, поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється за 12-бальною шкалою.

Поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти за 12-бальною шкалою з освітніх компонентів (дисциплін), які викладаються на I та II курсах, впроваджується з метою:

- чіткого визначення шкали оцінювання поточного та підсумкового контролю знань здобувачів освіти на I, II курсах;
- більш чіткого визначення якості знань здобувачів освіти;
- спонукання здобувачів до більш високих оцінок;
- визначення більш точного стипендіального рейтингу здобувачів освіти.

Результати підсумкового контролю викладач вносить до журналу у дві колонки з

обов'язковим зазначенням дати. У першій колонці з написом «Диф. залік за 12-ти бальною шкалою» визначає оцінку здобувача освіти за 12-ти бальною шкалою, у другій - з написом «Диф. залік за 4-х бальною шкалою» - за 4-х бальною шкалою. Також викладач за двома шкалами оформлює відомість обліку успішності. Оцінка за 4-х бальною шкалою виставляється в документі про здобуття фахової передвищої освіти (диплом).

Результати підсумкового контролю з освітніх компонентів (дисциплін), які зазначені у першому абзаці цього пункту, переводяться в національну шкалу відповідно до Таблиці 2.

Таблиця 2 - Відповідність оцінок у балах за 12-бальною шкалою оцінкам за національною шкалою

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою
10-12	Відмінно
7-9	Добре
4-6	Задовільно
1-3	Незадовільно

2.11 Результати оцінювання з освітніх компонентів за освітньо-професійними програмами, які є інтегрованими у предмети загальноосвітньої підготовки та переносяться до документу про здобуття фахової передвищої освіти, оцінюються за 12-ти бальною шкалою і переводяться у національну шкалу відповідно до Таблиці 2. За результатами підсумкового контролю з інтегрованих освітніх компонентів викладач оформлює відомість обліку успішності за двома шкалами.

3 РІВНІ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ. ОЦІНЮВАННЯ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ПІДГОТОВКИ

3.1 Оцінювання загальноосвітньої підготовки покладено в основу чотирьох рівнів навчальних досягнень здобувачів освіти: початкового, середнього, достатнього, високого. Вони визначаються за такими характеристиками:

Перший рівень – початковий. Відповідь здобувача освіти фрагментарна, характеризується початковими уявленнями про предмет вивчення.

Другий рівень – середній. Здобувач освіти відтворює основний навчальний матеріал, виконує завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності.

Третій рівень – достатній. Здобувач освіти знає істотні ознаки понять, явищ, зв'язки між ними, вміє пояснити основні закономірності, а також самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), вміє робити висновки, виправляти допущені помилки. Відповідь здобувача освіти правильна, логічна, обґрунтована, хоча їй бракує власних суджень.

Четвертий рівень – високий. Знання здобувача освіти є глибокими, міцними, системними; здобувач освіти вміє застосовувати їх для виконання творчих завдань, його

навчальна діяльність позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні ситуації, явища, факти, виявляти та відстоювати особисту позицію.

Чотири рівні покладено в основу критеріїв оцінювання навчальних досягнень за 12-ти бальною шкалою, яка застосовується при оцінюванні навчальних досягнень здобувачів освіти з предметів загальноосвітньої підготовки.

Таблиця 3 - Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти за 12-ти бальною шкалою

Рівні навчальних досягнень	Бали	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень
I. Початковий	1	Здобувач освіти розрізняє об'єкти вивчення.
	2	Здобувач освіти відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення.
	3	Здобувач освіти відтворює частину навчального матеріалу, із допомогою викладача виконує елементарні завдання.
II. Середній	4	Здобувач освіти з допомогою викладача відтворює основний навчальний матеріал, може повторити за зразком певну операцію, дію.
	5	Здобувач освіти відтворює основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило.
	6	Здобувач освіти виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповідь його правильна, але недостатньо осмислена. Вміє застосувати знання при виконанні завдань за зразком.
III. Достатній	7	Здобувач освіти правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії.
	8	Знання здобувач освіти є достатніми, він застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки та залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь його логічна, хоч і має неточності.
	9	Здобувач освіти добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, уміє аналізувати й систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією.
IV. Високий	10	Здобувач освіти має повні, глибокі знання, здатний використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення.
	11	Здобувач освіти має гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, вміє знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми.

	12	Здобувач освіти має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Вміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, ухвалювати рішення.
--	----	--

4 КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

4.1 Контрольні заходи є необхідним елементом зворотного зв'язку в освітньому процесі. Вони визначають відповідність рівня набутих здобувачами освіти компетентностей, знань, умінь та навичок вимогам нормативних документів щодо фахової передвищої освіти. Об'єктом оцінювання є теоретична й практична підготовка здобувачів освіти.

В освітньому процесі використовуються наступні види контролю:

- вхідний;
- поточний;
- тематичний;
- підсумковий;
- державна підсумкова атестація.

Із кожної освітньої компоненти, предмету за всіма видами робіт розробляються критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти.

4.2. **Вхідний контроль** може здійснюватися на першому занятті, але не є обов'язковим і не впливає на загальний рейтинг з освітньої компоненти предмету. Вхідний контроль проводиться на початку вивчення нового курсу з метою визначення рівня підготовки здобувачів освіти з освітніх компонентів, предметів, які забезпечують цей курс. Результати контролю аналізуються на засіданнях циклових комісій. За результатами вхідного контролю розробляються заходи з надання індивідуальної допомоги здобувачам фахової передвищої освіти, коригування освітнього процесу.

4.3 **Поточний контроль** полягає в оцінюванні рівня підготовленості здобувачів освіти до виконання конкретних робіт, повноти та якості засвоєння здобувачами освіти навчального матеріалу та виконання індивідуальних завдань відповідно до робочої програми навчальної дисципліни (предмета) і здійснюється педагогічними працівниками впродовж семестру.

Поточний контроль може проводитися викладачами під час аудиторних занять, на практичних і семінарських заняттях.

Результати поточного контролю (поточна успішність) з освітньої компоненти, предмету є основною інформацією при проведенні атестації, заліку чи диференційованого заліку і можуть враховуватися викладачем при проведенні іспиту з цієї освітньої компоненти, предмету.

Результати поточного контролю знань вносяться в журнал академічних груп відповідно до дати його проведення.

Форму поточного контролю визначає викладач. Формами поточного оцінювання є індивідуальне, групове та фронтальне опитування; при обговоренні питань на семінарських заняттях, у формі комп'ютерного тестування, виконання здобувачем

освіти різних видів письмових робіт; взаємоконтроль здобувачі освіти у парах і групах; самоконтроль тощо.

Поточний контроль за виконанням курсового проєкту (роботи) здійснюється його керівником відповідно до завдання та графіку виконання курсового проєкту (роботи).

Поточний контроль практик здійснюється керівником практики відповідно до робочої програми та графіку її виконання.

Інформація, отримана на підставі поточного контролю, є основною для коригування викладачем роботи здобувача освіти на занятті.

4.4 Тематичне оцінювання – це визначення навчальних досягнень здобувача освіти з певної теми (частини теми, блоку тем, змістовного модуля) або з певного виду навчальної діяльності на основі вимог навчальної програми та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачі освіти з освітньої компоненти (предмету).

Тематичне оцінювання визначається викладачем та прописується у РНП і містить всі види діяльності здобувача освіти, які оцінює викладач: поточне оцінювання, різні види навчальних робіт (практичні, лабораторні, самостійні, творчі та контрольні роботи), навчальна активність здобувача освіти.

Тематичне оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти забезпечує:

- усунення безсистемності в оцінюванні;
- підвищення об'єктивності оцінки знань, навичок і вмінь;
- індивідуальний та диференційований підхід до організації навчання;
- систематизацію й узагальнення навчального матеріалу;
- концентрацію уваги здобувачів освіти до найсуттєвішого в системі знань з кожної освітньої компоненти, предмету.

Зміст, обсяг, форми, терміни тематичного оцінювання викладач прописує в робочій навчальній програмі.

Перед початком вивчення чергової теми всі здобувачі освіти мають бути ознайомлені з тривалістю вивчення теми (кількість занять); кількістю й тематикою обов'язкових робіт і термінами їх проведення; умовами оцінювання.

Форми тематичного оцінювання можуть бути різноманітними. Найчастіше використовуються письмові контрольні роботи й тестові завдання. Можна поєднувати різноманітні форми контролю знань, враховуючи особливості змісту теми, інтереси та підготовленість здобувачів освіти.

Тематична оцінка виставляється до журналу навчальних занять в колонку з надписом «Тема» без дати.

Якщо здобувач освіти був відсутній на заняттях протягом вивчення теми, не виконав вимоги навчальної програми, у колонку з надписом «Тема» виставляється «н/а» (не атестований). Тематична оцінка підлягає коригуванню.

4.5 Рубіжна атестація проводиться з метою моніторингу за успішністю здобувачів освіти в Коледжі за усіма освітніми компонентами, предметами станом на 1 листопада та 1 квітня. Кожен викладач, при наявності необхідної кількості проведених аудиторних годин, на останньому занятті перед атестацією виставляє здобувачу освіти підсумкові оцінки з освітньої компоненти, предмету в окремій графі журналу «Атестація».

Здобувачі освіти, які пропустили значну кількість занять за період рубіжної атестації, і, як наслідок, не засвоїли весь матеріал, вважаються неатестованими, про що

ставиться відмітка в журналі «н/а» (неатестований).

Рубіжна атестація враховується під час семестрового контролю.

Завідувач відділення до 10 числа наступного місяця подає результати рубіжної атестації у вигляді Зведеної відомості по академічних групах заступнику директора з навчальної роботи з конкретними пропозиціями щодо покращення успішності та аналізом якості успішності здобувачів освіти.

На кураторів академічних груп покладається відповідальність за інформування здобувачів освіти та їх батьків про результати рубіжної атестації.

4.6 Залік - це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу на підставі виконання ним певних видів робіт на практичних, семінарських та лабораторно-практичних заняттях і виконання індивідуальних завдань.

Під час проведення заліків навчальні досягнення здобувачів освіти оцінюються за двобальною шкалою: зараховано, незараховано. У журналі академічної групи виставляється відповідна оцінка: зараховано – «зарах.», незараховано – «незарах.».

Залік не передбачає обов'язкової присутності здобувача освіти. Результати проведення заліку викладач вносить до журналу академічної групи в колонку з надписом «Залік» без зазначення дати.

Якщо здобувач освіти був відсутній на занятті (практичному, семінарському та лабораторному) і не виконав завдання у визначений викладачем час, у відповідну клітинку замість оцінки виставляється «н/а» (неатестований).

4.7 Підсумкове оцінювання - тип оцінювання, який використовують на завершальному етапі певного періоду навчання, мета якого оцінити рівень засвоєння навчального матеріалу.

Перед початком проведення семестрового підсумкового контролю відділеннями виготовляються відомості успішності. До відомості успішності вносяться всі особи, які навчаються в певній академічній групі. Форми відомостей успішності наведені у додатку 1.

У відомість успішності викладач виставляє оцінки всім здобувачам освіти та заповнює дані підсумків успішності, що засвідчуються підписом викладача за кожним здобувачем освіти (під час дистанційного формату навчання викладач накладає електронний цифровий підпис на відомість успішності). У разі, якщо особа, яка навчається, не з'явилася на іспит з певної освітньої компоненти, замість оцінки викладач ставить позначку «не з'явився». Відомості успішності викладачі здають у відділення у день проведення підсумкового контролю.

4.7.1 Семестрова оцінка – це одна з основних форм підсумкового контролю рівня та якості засвоєння здобувачами освіти теоретичних знань, практичних умінь і навичок з освітньої компоненти (предмету) за семестр при відсутності диференційованого заліку або іспиту.

Семестрова оцінка виставляється до навчального журналу в колонку з надписом «I семестр» або «II семестр» без дати. Результати семестрового оцінювання заносяться в індивідуальний навчальний план здобувачів освіти, журнал академічної групи, а також до відомості обліку успішності. Якщо здобувач освіти був відсутній на заняттях протягом семестру, у відповідну клітинку замість оцінки виставляється «н/а» (не атестований).

Коригуюча семестрова оцінка виставляється без дати у колонці журналу

академічної групи з надписом «Скоригована» поруч із колонкою «І семестр» або «ІІ семестр», а також у «Аркуші успішності студента» (додаток 2), який видається завідувачем відповідного відділення особисто педагогічному працівнику. Аркуш успішності студента з оцінкою надається особисто викладачем завідувачу відділення у день проведення підсумкового контролю.

Семестрова позитивна оцінка не може підлягати коригуванню.

4.7.2 Річне оцінювання здійснюється на підставі семестрових оцінок у кінці навчального року. І виставляється тільки для загальноосвітніх предметів. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за І та ІІ семестри, але знаходиться в межах рівня знань за семестри. При виставленні річної оцінки викладач враховує динаміку особистих навчальних досягнень здобувача освіти з предмету протягом року, важливість тем, які вивчались у І та ІІ семестрах, тривалість їх вивчення та складність змісту, рівень узагальнення й уміння застосовувати набуті протягом навчального року знання тощо. Річна оцінка виставляється до журналу в колонку з надписом «Річна» без зазначення дати. У випадку неатестації здобувача освіти за підсумками двох семестрів у колонку «Річна» робиться запис «н/а» (неатестований). Позитивна річна оцінка коригуванню не підлягає.

4.7.3 Підсумкова оцінка. В кінці вивчення загальноосвітніх предметів після оцінки за відповідний семестр у журнал академічної групи викладачем виставляється підсумкова оцінка в колонку з надписом «Підсумкова» без зазначення дати, а також до відомості обліку підсумкової успішності. Підсумкова оцінка не обов'язково є середнім арифметичним з усіх семестрових оцінок, але знаходиться в межах оцінок за семестри. Викладач враховує динаміку особистих навчальних досягнень здобувача освіти з предмету протягом періоду навчання, важливість тем, які вивчались, тривалість їх вивчення та складність змісту тощо. Підсумкова оцінка коригуванню не підлягає та виноситься у додаток до документу про здобуття повної загальної середньої освіти.

4.7.4 Державна підсумкова атестація (надалі – ДПА) – форма контролю за відповідністю освітнього рівня здобувачів освіти вимогам навчальних програм. Порядок, форми проведення і перелік навчальних предметів, з яких проводиться ДПА, визначає щорічно центральний орган виконавчої влади у сфері освіти і науки. Здобувачі освіти, які одночасно у Коледжі завершують здобуття повної загальної середньої освіти, разом із дипломом фахового молодшого бакалавра отримують також документ про здобуття повної загальної середньої освіти.

Результати з ДПА виставляються в журнал в окрему колонку під назвою «ДПА» без зазначення дати. Здобувачам освіти, які звільнені від проходження державної підсумкової атестації, робиться запис «зв.» (звільнений (а)), а також робиться запис «звільнений (звільнена)» в додатку документу про здобуття повної загальної середньої освіти.

За бажанням здобувача освіти результати зовнішнього незалежного оцінювання можуть бути зараховані як результати державної підсумкової атестації, про що видається відповідний наказ директора Коледжу. У такому випадку результати зовнішнього незалежного оцінювання з конкретного предмету виставляються до журналу у колонку з надписом «ДПА».

Здобувачам освіти, які не пройшли державну підсумкову атестацію, у колонку з надписом ДПА робиться запис «н/а» (неатестований).

Документи про повну загальну середню освіту замовляються і одержуються

Коледжем в уповноваженому органі Міністерства освіти і науки України після успішного проходження державної підсумкової атестації та зберігаються в особовій справі здобувача освіти до закінчення ним навчання. Разом зі свідоцтвом про здобуття повної загальної середньої освіти видається додаток до нього, в якому зазначаються досягнення здобувача освіти у навчанні в балах за 12-бальною шкалою.

4.7.5 Диференційований залік - це форма підсумкового контролю, яка передбачає оцінювання засвоєння навчального матеріалу з певної освітньої компоненти в основному на підставі результатів виконання індивідуальних завдань (курсів, розрахунків, графічні, розрахунково-графічні роботи, лабораторні роботи, реферати та ін.). Цей вид підсумкового контролю також не передбачає обов'язкової присутності здобувача. Результати проведення заліку викладач вносить до журналу в колонку з надписом «Диф. залік» з обов'язковим зазначенням дати, індивідуального навчального плану здобувача освіти та до відомості обліку успішності.

У випадку викладання освітньої компоненти (дисципліни) протягом двох і більше семестрів до документу про здобуття фахової передвищої освіти вноситься оцінка останнього семестру, з урахуванням попереднього семестру або семестрів на розсуд викладача. Оцінка за диференційований залік останнього семестру не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за попередні семестри. При виставленні оцінки за диференційований залік останнього семестру викладач враховує динаміку особистих навчальних досягнень здобувача освіти з освітньої компоненти протягом вивчення курсу, важливість тем, які вивчались у попередніх семестрах, тривалість їх вивчення та складність змісту, рівень узагальнення й уміння застосовувати набуті протягом вивчення курсу знання тощо.

4.7.6 Іспит - це форма перевірки знань і умінь з освітньої компоненти. Використовується при завершенні певного етапу навчання. До іспиту допускається здобувач освіти, який:

- немає академічної заборгованості за результатами поточного та тематичного контролю до початку екзаменаційної сесії (успішно виконав усі тематичні контрольні роботи; відпрацював пропуски занять і та інше).

Підсумковий контроль у формі іспиту проводиться за розкладом екзаменаційної сесії з обов'язковою присутністю здобувачів освіти.

Іспит може проводитися в усній або письмовій формах, тестуванні з використанням технічних засобів, а також поєднання різних форм контролю. Форма проведення підсумкового контролю зазначається в робочій програмі освітньої компоненти.

Результати проведення іспиту викладач вносить до журналу в колонку з надписом «Іспит» з обов'язковим зазначенням дати, індивідуального навчального плану здобувача освіти та до відомості обліку успішності.

4.8 Із дисципліни, яку вивчають упродовж двох і більше семестрів, семестровий контроль здійснюють кожного семестру.

Здобувачі освіти, які під час сесії не склали іспити, заліки з однієї або двох дисциплін, повинні ліквідувати академічну заборгованість до початку наступного семестру. Як виняток, із поважних причин директор Коледжу може продовжити термін ліквідації академічної заборгованості.

4.9 Після термінів проведення підсумкового контролю (сесії) циклові комісії узгоджують із завідувачами відділень, дати перескладання здобувачами освіти

незадовільних оцінок із кожної освітньої компоненти, предмету не більше двох разів (перший раз - викладачу, другий - комісії, яка створюється адміністрацією Коледжу). Для проведення перескладання навчальної дисципліни відділеннями виготовляються «Аркуш успішності студента» (додаток 2) з перескладання підсумкового контролю з певної освітньої компоненти, предмету. Перескладання, як правило, організовується до початку нового семестру.

Якщо здобувач освіти не склав іспит комісії, адміністрація виносить питання про його відрахування з Коледжу.

4.10 Перескладання іспитів і оцінок підсумкового контролю з освітніх компонентів, предметів з метою підвищення оцінки не допускається, але у виняткових випадках, за погодженням із заступником директора з навчальної роботи і завідувачем відділення та органами студентського самоврядування, директор Коледжу може надати такий дозвіл.

Здобувачам освіти випускних курсів надається право коригування оцінок не більше, як із двох освітніх компонентів минулих курсів з метою підвищення оцінки.

Не дозволяється корегування оцінок із метою підвищення (крім незадовільних) оцінки з практик, курсових проєктів (робіт).

Викладачі не мають права здійснювати без дозволу адміністрації коригування підсумкових оцінок.

Контроль за дотриманням правил коригування підсумкових оцінок покладається на заступника директора з навчальної роботи та завідувачів відділень.

5 ДЕРЖАВНА АТЕСТАЦІЯ

5.1 Атестацію здобувачів фахової передвищої освіти здійснює Екзаменаційна комісія, до складу якої включаються представники роботодавців та їх об'єднань, органів державної влади та місцевого самоврядування, наукових установ, інших організацій.

5.2 Завдання, порядок створення та організацію роботи екзаменаційних комісій (далі - ЕК) щодо атестації осіб, які здобувають освітньо-професійний ступінь у Коледжі відповідно до Стандартів фахової передвищої освіти регламентує Положення про екзаменаційну комісію.

5.3 Здобувачі освіти, які мають за національною диференційованою шкалою оцінювання не менше як 75 % підсумкових оцінок «відмінно» з усіх освітніх компонентів, підсумкових оцінок «добре» з інших освітніх компонентів та оцінку «відмінно» за результатами атестації, отримують дипломи про здобуття освіти та кваліфікації з відзнакою незалежно від результатів навчання на попередньому рівні освіти.

6 ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1 Положення затверджується Педагогічною радою Коледжу і вводиться в дію наказом директора Коледжу.

6.2 Контроль за виконанням Положення здійснюють посадові особи Коледжу в межах своїх повноважень, встановлених посадовими інструкціями.

6.3 Зміни і доповнення до Положення розглядаються та затверджуються Педагогічною радою Коледжу і вводяться в дію наказом директора Коледжу.

Відокремлений структурний підрозділ
«Харківський фаховий коледж інформаційних технологій
Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

АРКУШ УСПІШНОСТІ СТУДЕНТА № _____

Інститут, факультет, відділення _____

Група _____ Курс _____.

Кафедра, циклова комісія _____

Навчальна дисципліна _____

Листок викладач здає особисто у відділення
у день приймання підсумкового контролю.

Передавати листок через інших осіб категорично забороняється.

зворотна сторона бланка

Листок дійсний до _____ 20__ року

Причина перенесення підсумкового контролю _____

№ з/п	Прізвище та ініціали студента	№ екзаменаційного білету	Оцінка		Підпис викладача
			за дванадцяти-бальною шкалою	за чотири-бальною шкалою	
1	2	3	4	5	6

Завідувач відділенням _____

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Викладач _____

(підпис)

(прізвище та ініціали)

_____ 20__ року